

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Φορμίωνος 83 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 210.72.24.123 FAX 210-72.23.584
(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/108

Έν Καισαριανῇ τῇ 6ῃ Φεβρουαρίου 2017

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 170η

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους,
τούς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
τῆς Μητροπόλεώς μας

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

πάνσεπτη περίοδος τοῦ κατανυκτικοῦ Τριωδίου μᾶς καλεῖ νά ἀρχί-
σουμε τήν πνευματική πορεία καί ἀνάβαση πού μᾶς ὁδηγεῖ στήν κο-
ρυφή πού εἶναι ἡ ἐλευθερία ἀπό τήν δουλεία τῆς ἁμαρτίας¹.

Ἡ πνευματική ἐλευθερία βιώνεται στήν παρούσα ζωή ἐπὶ τῆς γῆς ὡς
ἐλευθερία ἀπό τά πάθη καί τήν ἁμαρτία καί στήν μέλλουσα ὡς αἰώνια κατά-
παυση² ὅπου ὁ ἄνθρωπος ὡς «υἱός τῆς ἀναστάσεως»³ θά ζεῖ ἔχοντας κοινωνία
μέ τόν Δημιουργό Θεό καί μετέχοντας στά αἰώνια ἀγαθά τῆς βασιλείας Του.

Ἡ πνευματική αὐτή πορεία μας παρομοιάζεται ἀπό τήν ἀσκητική παρά-
δοση τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τήν ἔξοδο τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπό τήν Αἴγυπτο πού
ζοῦσαν σέ καθεστῶς τυραννίας καί ἐξουδενώσεως χωρίς δικαιώματα, κατα-
πιεζόμενοι καί καταδιωκόμενοι ἀπό τούς Αἰγυπτίους.

Ὅταν ὁ Μωϋσῆς κάλεσε τούς Ἰσραηλίτες νά ἐτοιμαστοῦν γιά τήν ὀριστική
ἔξοδό τους ἀπό τήν Αἴγυπτο ἔδωσε σ' αὐτούς συγκεκριμένες ἐντολές πῶς θά
θυσιάσουν τόν πασχάλιο ἀμνό καί πῶς θά τόν φᾶνε⁴.

1. Πρὸς Γαλάτας ε' 1.

2. Πρὸς Ἑβραίους δ' 11.

3. Λουκᾶ κ' 35.

4. Ἐξόδου (ιβ').

Συγκεκριμένα τούς εἶπε: «Οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμένοι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· πάσχα ἐστὶ Κυρίῳ»⁵.

«Ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδόμης»⁶

Ἡ Ἐκκλησία μας ὅλη τὴν προετοιμασία τῶν Ἰσραηλιτῶν γιὰ τὴν ἔξοδό τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο τὴν θεωρεῖ προτύπωση ἢ εἰκόνα πού συμβολίζει τὴν ἔξοδο τοῦ πιστοῦ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

Αὐτὴ τὴν ἐφαρμογὴ μαρτυρεῖ τό ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Πέμπτης τῆς Α' Ἑβδομάδας τῶν Νηστειῶν:

«Οἱ ποθοῦντες τοῦ θείου πάσχα μετασχεῖν, οὐκ ἀπ' Αἰγύπτου ἀλλ' ἐκ Σιών ἀρχομένων, τὴν τῆς ἁμαρτίας ζύμην ἐξάρωμεν τῇ μετανοίᾳ, περιζώσωμεν τὰς ὀσφύας ἡμῶν τῇ νεκρώσει τῶν ἡδονῶν, καλλωπίσωμεν τοὺς πόδας, ὑποδήμασι κωλυτικοῖς, ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς, καὶ στηριχθῶμεν τῇ βακτηρίᾳ τῆς πίστεως, μὴ ζηλώσωμεν τοὺς ἐχθρούς, τοῦ δεσποτικοῦ Σταυροῦ, θεοποιοῦντες τὴν γαστέρα, ἀλλ' ἀκολουθήσωμεν, τῷ διὰ νηστείας ἡμῖν, τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου νίκην ὑποδείξαντι, Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Στόν ὕμνο αὐτό οἱ πιστοὶ προτρέπονται νὰ μὴ μιμηθοῦν «τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες!»⁷. Ἀντιθέτως καλοῦνται νὰ ἀκολουθήσουν τὸν Σωτῆρα Κύριο πού μᾶς ὑποδεικνύει μέ ποιό τρόπο μποροῦμε νὰ νικήσουμε τὸν διάβολο «διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας»⁸.

Ἡ ποιμαντορική αὐτὴ Ἐγκύκλιό μας ἐξαπολύεται γιὰ νὰ συμβάλει στὴν βίωση τῶν πανσέπτων ἡμερῶν «πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγγράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως»⁹ καὶ ἐπεκτείνεται σὲ δύο μέρη.

Στό πρῶτο μέρος ἐπιχειροῦμε ἓνα σύντομο εἰσοδικό στόν σκοπὸ τῶν ἑορτῶν τῆς περιόδου καὶ τό ὑψηλὸ νόημά τους πού ἐπισυνάπτεται ὡς αὐτοτελές κείμενο.

Στὴν συνέχεια δίνονται ὁδηγίες γιὰ τὴν ποιμαντικὴ διακονία στίς Ἐνορίες κατὰ τὴν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή.

5. Ἐξόδου ιβ' 11.

6. Ἐξόδου ιβ' 15.

7. Πρὸς Φιλιππησίους γ' 18-19.

8. Ματθαίου ιζ' 21.

9. Ὁπισθάμβωνος εὐχὴ τῆς Προηγιασμένης.

1. Γιά τήν θεία Λατρεία

α'. Ίερές Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου

Ὁφείλετε νά τελεῖτε ἀνελλιπῶς καί ἐπιμελῶς ὅλες τίς Ίερές Ἀκολουθίες τοῦ Ὁρολογίου Προγράμματος, κατά τήν παραδεδομένη τάξη τῆς Ἐκκλησίας μας. Τό πρωί τελοῦνται ἀλληλοδιαδόχως τό Μεσονυχτικό, ὁ Ὅρθρος. οἱ Ὑῤρες καί ὁ Ἑσπερινός. Τό ἀπόγευμα τελεῖται τό Μέγα Ἀποδείπνο. Τήν πρώτη Ἑβδομάδα στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου ψάλλεται τμηματικά ὁ Μέγας Κανόνας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης καί διαβάζονται καί οἱ καθιερωμένες εὐαγγελικές περικοπές. Ὑπενθυμίζουμε τήν ἐντολή μας, ὅτι τίς Ίερές Ἀκολουθίες, Ὅρθρινές καί Ἑσπερινές, πρέπει νά τελοῦν ἀπαραιτήτως ὅλοι οἱ Ἑφημέριοι, ἐκτός ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται σέ διατεταγμένη ὑπηρεσία.

β'. Προηγιασμένες

Κάθε ἑβδομάδα θά τελοῦνται στίς Ἑνορίες, οἱ προβλεπόμενες ἀπό τό «Τυπικόν» Προηγιασμένες· κάθε Τετάρτη ἑσπερινή, κάθε Παρασκευή πρωινή. Ἐπειδή οἱ Ἑνορίες ἔχουν πολλά σχολεῖα πού ζητοῦν νά ἐκκλησιαστοῦν, διευκρινίζουμε, ὅτι ἀπό τό «Τυπικόν» ἐπιτρέπεται νά τελοῦνται Προηγιασμένες καί τίς ἄλλες ἡμέρες τῆς ἑβδομάδας, τηρουμένων κατά τά λοιπά τῶν γνωστῶν προϋποθέσεων.

γ'. Χαιρετισμοί πρὸς τήν Θεοτόκο

Τό ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς τῶν πέντε πρώτων ἑβδομάδων τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς τελεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου μετά τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, ὅπως προβλέπεται ἀπό τό «Τυπικόν» τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὅμοίως μπορείτε νά τελεῖτε διπλές Ἀκολουθίες τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς ἐξυπηρέτηση τῶν ἡλικιωμένων, τῶν ἐργαζομένων καί τῶν σχολείων.

Ἡ Ἀκολουθία τῆς Δ' στάσεως τῶν Χαιρετισμῶν θά συμψαλλεῖ μέ τόν πανηγυρικό Ἑσπερινό τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου μετά τό «Νῦν ἀπολύεις» κατά τά λοιπά ἰσχύουν οἱ διατάξεις τοῦ «Τυπικοῦ».

δ'. Ὁ Μέγας Κανόνας

Κατά τό διανυόμενο ἔτος ὁ Μέγας Κανόνας θά ψαλλεῖ κανονικά τήν Τετάρτη τῆς Ε' Ἑβδομάδας, τήν 13ῃ Ἀπριλίου.

Τήν ἐπομένη Πέμπτη, 14 Ἀπριλίου, θά τελεσθεῖ ἡ Προηγιασμένη ὡς προβλέπουν οἱ διατάξεις τοῦ «Τυπικοῦ» πού παρατίθενται στά «Δίπτυχα».

Στά «Δίπτυχα» τῆς Ἐκκλησίας μας τοῦ διανυομένου ἔτους 2017 ἀναφέρονται οἱ διατάξεις τοῦ «Τυπικοῦ», ὅταν ὁ Μέγας Κανόνας ψαλεῖ τό ἑσπέρας τῆς Τετάρτης. εἴτε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου εἴτε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου.

ε'. Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Ἐπισημαίνουμε, ὅτι ἀπό τό «Τυπικόν» προβλέπεται τίς πέντε Κυριακές τῶν Νηστειῶν νά τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἡ Λειτουργία αὕτη ἐκφράζει μέ ἄριστο τρόπο τήν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας καί τό βίωμα τῆς πιστεύουσας κοινότητας, πού προσφέρει τήν ἀναίμακτη θυσία «ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας». Τά νοήματά της ὑψηλά. Ἡ φράση της τέλεια. Τό ὕφος της κατανυκτικό καί θεοπρεπές. Εἶναι διδακτική καί ὁδηγοῦσα τίς ψυχές στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Γι' αὐτό πρέπει νά τήν τελεῖτε μέ κατάνυξη, ἱεροπρέπεια καί ἐπιμέλεια. Οἱ νεώτεροι ἐξασκηθῆτε ἀναγιγνώσκοντες τίς εὐχές της κατ' ἰδίαν πρίν τήν τελέσετε.

Ὁμοίως καί τά ψαλτά μέρη της εἶναι μοναδικά. Οἱ ἱεροψάλτες πρέπει νά φάλλουν τά καθιερωμένα μέλη κατὰ τήν μουσική παράδοση.

στ'. Θεία Λειτουργία κατὰ τά Σάββατα

Δέν θά παραλείψετε κάθε Σάββατο νά τελεῖτε τήν θεία Λειτουργία κατὰ τό πρόγραμμα.

ζ'. Οἱ Κατανυκτικοί Ἑσπερινοί

Τό ἑσπέρας τῶν Κυριακῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς θά τελοῦνται στίς Ἑνορίες, οἱ προβλεπόμενοι ἀπό τό «Τυπικόν» Κατανυκτικοί Ἑσπερινοί.

Στόν Μητροπολικό Ἱερό Ναό τοῦ ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς θά τελεσθοῦν κατὰ τήν ἐκκλησιαστική τάξη οἱ ἕξ (6) Κατανυκτικοί Ἑσπερινοί, τίς Κυριακές τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς μέ χοροστασία μας. Μετά τόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό θά ἀκολουθεῖ ἡ καθιερωμένη ἑσπερινή ὁμιλία μας. Τά θέματα πού θά ἀναπτύξουμε θά εἶναι ἡ ἀρχέγονος δικαιοσύνη, δηλαδή ἡ προπτωτική κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου, ἡ προπατορική ἁμαρτία· οἱ συνέπειες τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἡ ἄρση τῶν συνεπειῶν καί ἄλλα σχετικά.

Τά ιδιόμελα τροπάρια τῶν Κατανυκτικῶν Ἑσπερινῶν προβάλλουν διάφορα βιώματα τῆς πνευματικῆς ζωῆς πού οἱ πιστοί προτρέπονται νά ἀποκτήσουν νά ἀγωνισθοῦν πνευματικά.

Τήν Κυριακή τῆς Τυρινῆς τό ιδιόμελο ἀναφέρεται στήν μετάνοια.

Τήν Πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν στήν ἐλεημοσύνη.

Τήν Δευτέρα Κυριακή τῶν Νηστειῶν στήν ὀλέθρια διακοπή τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεὸ Πατέρα.

Τήν Τρίτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν στήν ταπείνωση.

Τήν Τετάρτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν στήν δύναμη τῆς νηστείας πού ἐπισπᾶ τήν φιλανθρωπία του Θεοῦ.

Τήν Πέμπτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν στίς ἀρετές τῆς καρτερίας στούς πειρασμούς καί στήν μακροθυμία.

Στούς Κατανυκτικούς Ἑσπερινούς θά εἴσθε ὅλοι παρόντες. Θά λαμβάνουν μέρος οἱ καθοριζόμενοι Πρεσβύτεροι γιά κάθε Κατανυκτικό Ἑσπερινό καί οἱ Διάκονοι. Ἐπίσης τούς Χορούς τῶν ἱεροψαλτῶν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ θά πλαισιώνουν οἱ ἱεροψάλτες τῶν Ἑνοριῶν μας, πού ὀφείλουν νά προσέρχονται σ' αὐτούς. Γι' αὐτό πρέπει νά τούς ἐνημερώσετε ἐγκαίρως γι' αὐτή τήν ὑποχρέωση τους.

Τέλος ὑπενθυμίζουμε, ὅτι ὀφείλετε κάθε Κυριακή στήν Ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας, νά ἀνακοινώνετε, ὅτι κάθε Κυριακή τελεῖται στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς καί ὥρα 6 μ.μ. ἡ Ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ μέ χοροστασία μας καί ὁμιλία μας ἐπί θεμάτων πνευματικῆς οἰκοδομῆς, ὅπως ἀνακοινώνονται κάθε φορά.

Ἐξυπακούεται, ὅτι ἡ Ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ θά τελεῖται καί στίς Ἑνορίες κατὰ τό πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καί δέν θά παραλείπεται μέ τό πρόσχημα, ὅτι τελεῖται στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό ἐπίσημα μέ τήν χοροστασία μας.

Κατά τόν πρῶτο Κατανυκτικό Ἑσπερινό τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς, ὁ ὁποῖος λέγεται «Ἑσπερινός τῆς συγγνώμης», ὁ Ἐφημέριος παρέχει στούς Ἀδελφούς καί Συλλειτουργοὺς του καί ἐν συνεχείᾳ καί τούς πιστοὺς τήν ἄφεση γιά ὅσα τόν ἐστενοχώρησαν ἢ τόν ἀδίκησαν καί καλεῖ τούς πιστοὺς τό αὐτό νά πράξουν γι' αὐτόν καί μεταξύ τους.

2. Γιά τήν οἰκοδομή τοῦ λόγου

Ἦδη λέχθηκαν προηγουμένως ὅσα ἀναφέρονται σ' αὐτή τήν περίοδο πού συντελοῦν στήν καλλιέργεια καί κατάρτιση τῶν πιστῶν.

Τονίζουμε μόνο τοῦτο, ὅτι στά κηρύγματά σας, στίς ἑσπερινές ὁμιλίες καί στό ὑπόλοιπο πρόγραμμα πνευματικῆς οἰκοδομῆς τῶν πιστῶν, νά ἀνα-

πτύσσετε θέματα πνευματικῆς ζωῆς συμβάλλοντα στήν περαιτέρω καλλιέργεια τῶν πιστῶν καί στόν πνευματικό καταρτισμό τους. Ἡ διδαχὴ τῶν Ποιμένων ὀφείλει νά ἔχει ὡς τελικό σκοπό αὐτό, πού καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔθετε, πού πονοῦσε καί ἀγωνιοῦσε γιά τά πνευματικά του παιδιά «ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστός»¹ σ' αὐτά.

3. Γιά τήν ιερά ἐξομολόγηση

Ὁ Κύριος μέ κατηγορηματικό τρόπο δήλωσε στόν ἀπόστολο Πέτρο «Ἐάν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ»² κάμπτοντας τίς ἀντιρρήσεις, πού προέβαλε στήν ἐνέργεια τοῦ Κυρίου μας. Αὐτός ὅμως εἶναι νόμος, πού ἰσχύει γιά ὅλους τοὺς πιστούς, ἐφ' ὅσον ἡ κάθαρση ἀπό τίς ἁμαρτίες εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεση γιά τήν ἔνωση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας μέ σαφή τρόπο διατυπώνει τήν κατηγορηματική δήλωση τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλά καί πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

«Ἀλλά τά ἁμαρτήματά σας δημιουργοῦν χωρισμό καί διάσταση μεταξύ σας καί τοῦ Θεοῦ, καί γιά τίς ἁμαρτίες σας ὁ Θεός ἀπέστρεψε τό πρόσωπό Του ἀπό σᾶς γιά νά μή σᾶς ἐλεήσει»³.

Αὐτή ἡ δήλωση δέν ἄλλαξε. Ἐκεῖνο πού ἄλλαξε εἶναι, ὅτι ἐνῶ στήν Παλαιά Διαθήκη αὐτή ἡ διάσταση μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων φαινόταν μόνιμος, στήν Καινὴ Διαθήκη ἐξαλείφθηκε μέ τήν σταυρική θυσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού συμφιλίωσε τοὺς ἀνθρώπους μέ τόν Θεό καί ἀποκατάστησε τήν ἐπικοινωνία τους⁴.

Γι' αὐτό τό αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔχει τήν δύναμη νά καθαρίσει τίς ψυχές τῶν ἁμαρτωλῶν ἀπό τόν ρυπό τῆς ἁμαρτίας κατὰ τήν ἀποστολική διβεβαίωση:

«Πόσο μᾶλλον τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ! Αὐτός, ἔχοντας τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ προσέφερε τόν ἑαυτό Του ἄψογο θυσία στόν Θεό, κι ἔτσι θά καθαρίσει τήν συνείδησή σας ἀπό τά ἔργα πού ὀδηγοῦν στόν θάνατο, γιά νά μπορείτε νά λατρεύετε τόν ἀληθινό Θεό»⁵.

1. Πρὸς Γαλάτας δ' 19.

2. Ἰωάννου ιγ' 8.

3. «Τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν διστῶσιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν τοῦ μὴ ἐλεῆσαι» (Ἡσαΐου νθ' 9).

4. Πρὸς Ἐφεσίους β' 14-22.

5. «Πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαρῶς τήν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;» (πρὸς Ἑβραίους θ' 14).

Ἡ ἀπόπλυση τῶν ψυχῶν ἀπό τὰ ἁμαρτήματά τους ἐνεργεῖται ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα μέ τὰ ἅγια Μυστήρια (Βαπτίσματος - Θείας Εὐχαριστίας - Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως).

Μέ τήν Ἱερά Ἐξομολόγηση οἱ πιστοί καθαρίζονται ἀπό τίς ἁμαρτίες, πού διέπραξαν μετά τό Βάπτισμά τους.

Γι' αὐτό τήν περίοδο αὕτη οἱ πιστοί ζητοῦν νά ἐξομολογηθοῦν. Ἀκόμη προσέρχονται στό ἱερό Μυστήριο καί ἄλλοι ἀδελφοί μας γιά πρώτη φορά. Οἱ Πνευματικοί - Ἐξομολόγοι ὀφείλτε νά εἰσθε συνεπεῖς στό καθήκον σας αὐτό καί νά τό ἀσκεῖτε συμφώνως μέ τίς προϋποθέσεις τῆς Ἐξομολογητικῆς καί τίς ὁδηγίες πού ἔχουμε δώσει κατὰ τίς συνάξεις μας.

Ὡστόσο, ἤδη σᾶς ἔχει κοινοποιηθεῖ καί τό πρόγραμμα ἐξομολογήσεως α) τοῦ Ἱεροκέρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Ἀρχιμανδρίτου κ. Καλλινίκου Νικολάου καί β) τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Νίκωνος Γαλανοπούλου στίς Ἐνορίες γιά νά τό ἀνακοινώσετε στούς ἐνορίτες σας, ὥστε ὅσοι θέλουν νά ἐξομολογηθοῦν νά γνωρίζουν τήν ἡμέρα καί τήν ὥρα πού ὁ Πνευματικός-Ἐξομολόγος θά εὑρίσκεται στήν Ἐνορία γιά νά προσέλθουν.

Ἰδιαίτερη μέριμνα πρέπει νά ἐπιδείξετε γιά τήν ἐξομολόγηση τῶν νέων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Τήν διακονία αὕτη ἀναθέσαμε στούς Ἱεροκέρυκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, Ἀρχιμανδρίτες κ. Καλλίνικο Νικολάου καί κ. Μακάριο Παναγόπουλο.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας γιά τήν καλλιέργεια τῶν πιστῶν ἐξέδωσε τύποις μία μικρή μελέτη πού ἀναφέρεται στό μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καί τήν ἀναγκαιότητα του.

4. Γιά τόν χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί τό κλίμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν

Ὁ Ἱερός Ναός καί τό γενικώτερο κλίμα στίς Ἱερές Ἀκολουθίες τῶν ἡμερῶν πρέπει νά εἶναι κατάλληλο μέ τόν χαρακτήρα τῆς περιόδου καί ἀνάλογο μέ τό ἥθος τῆς Ἐκκλησίας μας.

5. Γιά τήν τάξη, τὰ ἀναγνώσματα καί τούς ὕμνους τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες πρέπει νά τελοῦνται μέ κατάνυξη, μέ ἱεροπρέπεια, μέ σεμνότητα γιά νά ἐμπνέουν τούς πιστούς. Τά ψαλτά μέλη νά ἀποδίδονται, κατὰ τήν ἔννοιά τους, μέ ὕφος καί ἥθος, πού θά συντελεῖ στήν διαμόρφωση

τοῦ πρέποντος φρονήματος τῶν πιστῶν. Τά πολλά ἀναγνώσματα νά φροντίσετε νά διαβάζονται κατ' ἔννοιαν μέ καθαρότητα φωνῆς καί σωστή ἄρθρωση.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Ἐφ' ὅσον ἡ πορεία αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, ὁ ἀγώνας καί ἡ προσπάθεια ὁδηγοῦν στήν αἰώνια κατάπαυση, ὅπου θά ἀναπαυθεῖ ὁ πιστός ἀγωνιστής ἢ ἀθλητής ἀπό τά ἔργα του, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Θεός ἀναπαύθηκε ἀπό τά δικά Του, ἅς προσπαθήσουμε λοιπόν νά εἰσελθουμε στόν τόπο τῆς ἀναπαύσεως πού εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ γιά νά μή ἀποκλεισθοῦμε ὑποπίπτοντας στό παράπτωμα τῆς ἀπιστίας⁶.

«Σπουδάσωμεν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τήν κατάπαυση»

Μέ θερμές πατρικές εὐχές

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ

6. Πρὸς Ἑβραίους δ' 9-11.